

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Vélemény Debreczenről.

Debreczen, márcz. 16.

A Debreczenben megjelenő „Debreczeni Független Ujság“ cz. lapban folyó márczius hó 13-ikán abból az alkalomból, hogy Rákosi Jenő Debreczenben időzött, egy czikk jelent meg. A cikket Szabad Hajdu írta alá s az szórul-szóra a következő:

Va árnapi levél.

Rákosi Jenő, az újabb magyar újságírás atyamestere, nem különben a magyar szépirodalomnak is egyik kiválósága Debreczenbe érkezik. Kár, hogy rövid lesz itt tartózkodása. Kár, hogy az ünnepi zaj, az ünnepi fény elvonják a mester figyelmét a komoly körültekintéstől. Itt megtapasztalhatná, hogy *nem mese, a mit Kináról, a kínai fal mögötti görög, kapzsiságról, maradiságról és perba hajló sulyokfejűségről regélnek a nemzeti nemes erények siratói.*

Ebben a száraz levegőjű városban, hol nyaratszaka szurós porfelhőket kavart fel a pusztáról támadt csapongószél, *kiszikkad a szív, elsiványosodik a lélek*. . . Igazán nagy költőt, igazán nagy írókat nem is tud felmutatni a basahalemekkel ékes határ; *mert a kucepkedés itt az eszmény. De ma már annak a hitelét is lejáratták a „dögös disztós“ sertéskuszmirok, kucepcek és nyuzók.*

Könyv, író, tudós itt méltánylást ne keressen a közel 80 ezer főnyi magyarnak még a helybeli háromkönyvesbolt is sok. Azokban is a vidékről beszámolt diákok, a szüköspénzü hivatalnokok és — annyira a mennyire — a vidék tartják a lelket.

Pedig ha ez a 80 ezer magyar átérezné nemzetével szemben azt a hivatást, melyet betölteni számánál, vagyonánál, multjánál fogva köteles és képes volna, micsoda melegedő, világító, kenyértermelő, fajfentartó és nemesítő helye lehetne ez a város a magyarságnak.

Itt nem azt tartják ám, kedves mester, hogy a hány nyelven érteted meg magadat, annyi ember vagy. *Hanem mennél több az ökröd, lovad, disznód, birkád, telked, ha mind-*

járt, véletlen csoda következtében, bölcsőtől tanult nyelvedet elfelejtvé, bognél is, több ember vagy, elsőbb ember vagy, nagyobb ember vagy azoknál a szegény tintás ujjú legényeknél, kik balgák voltak a kollegium padját koptatni.

Azért is nevetem én azt a nagyhangú dicsekvést, hogy Debreczen így, Debreczen úgy a legmagyarabb város... Miért? Mert olyan sok tétlen, közönyös, maradi magyar él itt egy bokorban, a lelki sötétség miatt majd ide, majd oda vezetve számító, nagyhangú, maguk hasznára kapargató néhány álarozos demagógtól?...

Az ilyen városnak nincs mit dicsekedni a magyarságával. A magyarságát illetőleg sokkal inkább vezetőbb, magyarabb, nemzeti hivatásának és kötelességének megfelelőbb még az a vegyes lakosságú, majdnem felényire kisebb Arad is, hol a hazafias eszméknek, törekvéseknek áldozatkész katonája és fáradhatatlan építőmunkása minden polgár, még az a kisiparos is, a kikhez a műhely homályos kis ablakán keresztül férkőzik a magyarföld sugaraktól ragyogós, csillámos levegője.

Gazdag, sőt dús gazdag polgárság lakik itt. De vajha elkövetkezne már az az idő, hogy nem csupán a rögöktől határolt gazdagságban, hanem a lelki gazdagságban, a kiművelt szellem kincseiben is gyönyörűségeket találjanak, vágyódást éreznének utána. Azonban ez az idő még mindig nem következett el. *A felsőbb iskolák padjaira még ma is csak tévelygő, megbámulásra érdemes fehérhollóként telepedik az igazi czivis fiú.* Ez az oka azután, hogy az értelmiség, a vezetők vidékről származnak be. Ámde — elg fájdalom! — *ilyen környezetben, ilyen felfogások mellett ezek az erők is vagy tespednek, vagy teljesen önző, rideg, garashajhászó irányba is csapnak át.*

Azért volna kívánatos, hogy te hatalmas felfogású, látókörű, a magyarság szeretetétől áthatott nagy mesterrünk, a komoly szemlélődésre, megfigyelésre, a mi beteges viszonyaink kitapasztalására zajtalanabb, ünnepi pompa és lárma nélküli napokat választanál. Hátha a te nagy elméd, ihleted találna ki valamiféle olyan „élet

italt“, a melylyel ezt a 80 ezer főnyi szittyát *tespedéséből fölébreszthetnénk, a nemzeti munkába és küzdelembe állíthatnánk.*

Szabad Hajdu.

Igy szól a cikk. Ha ezt az alaptalan, megalázó és megszegyenítő bírálatot idegen ellenség gyakorolja Debreczennek szemben, joga volna Debreczen város minden egyes polgárának ahhoz, hogy becsületen tartsa azt a debreczeni sajtót, mely elmulasztja e meg nem érdemelt és meggyalázó bírálatnak visszautasítását. Az a tény pedig, hogy e lesújtó bírálatot éppen egyik helybeli újság gyakorolja, csak súlyosbítja a dolgot, mert hallgatással pecsételvé meg a Debreczen városáról vakmerő göggel kiállított eme nyilvános szégyenlevelet, ellenségeink kezébe adnánk vele veszedelmes fegyvert.

Arról nem szólok, hogy azt, kinek a fent reprodukált informáló levél tulajdonképpen szánva volt, — Rákosi Jenőt mennyire kinosan érinthette az a levél, ha ugyan elolvasta, a minthogy kinosan érintett annak „dögös disztós“ szaga, a becsmérleésben szertelen hangja minden jóízű embert.

Hanem Rákosi Jenő a jó ízlésen felül még szereti is ezt a csunya lebecsmérelt magyar fajt. Szereti hibáival, szereti erényeivel. Ismeri az európai látkörrel bírók éles látásával és szereti a nagy, kiváló, a vezető hazafiak lelkének csodás lángolásával. Ugy szereti, hogy hatalmas tudását, egész életét szentelte érte s maga mondta pár héttel ezelőtt: „Nem akarnék meghalni addig, míg Debreczent nem láttam“.

Érdekes. Hát miért akarta Rákosi Jenő Debreczent meglátni? Miért ragadott meg egy kínálkozó alkalmat, hogy hozzánk ellátogasson? Talán a kiváló publiczista, a lánglelkű, fáját rajongással szerető író, hazafi előtt Debreczen valami olyan ismeretlen fészek volt eddig, hová a világhírű kíváncsisága üzte? Nem lehet az! Sokkal „valószínűbb“, hogy Rákosi Jenőt a Debreczen városa iránt érzett őszinte becsülés s a hazafi igaz szeretete vezette e város falai közé, hogy a

Tavaszi ruhák tisztítását

kifogástalanul teljesíti

== HRABÉCZY ANTAL ==

ruhafestő és vegyeszeti tisztító intézet

DEBRECZEN, Széchenyi-utca 42-dik szám.

magyarságért hevülő lelkét megfűrésze pillanatra egy tiszta, fajmagyar város légkörében, hogy személyes szemlélője legyen azon nagy munka eredményének, melyet hatalmas erővel segített előre maga is, a magyar nemzeti haladásnak, szemlélője legyen itt a nagy magyar Alföldön, abban a városban, melyről annyi szépet, annyjóthallott, olvasott, hogy nem akart meghalni addig, a míg meg nem látogatta. Csodálatos! Hát Rákosi Jenőnek mindenki hazudott, a ki Debreczen városáról valami szépet és jót mondott? Amit e városról valami szépet és jót megírtak, az mind, de mind merő koholmány volt? Főiskolánk van, százak hallgatják évenként a tudománynak, a hitnek ígét, van főgimnáziumunk kettő, vannak felsőbb leánynevelő intézeteink, van felsőbb reáliskolánk, kereskedelmi akadémiánk, van kiváló gazdasági tanintézetünk, van tanítóképző intézetünk, elemi oktatásunk a modern követelményeknek megfelelő, kulturális, gazdasági, kereskedelmi, ipari egyesületeink, intézményeink vannak, a város polgársága tiszteletreméltó áldozatkézséggel, panasz nélkül áldoz mindezekre, a szegény magyar ifjaknak százai nyerne itt ingyen oktatást, ezek a városnak, e város polgárságának áldozatkézsége bevilágít távoli vidékekre, el Erdély bérczei közé s a jótékony sugarak ide vonzanak, megnövelnek, megédzenek ezer és ezer csüggedésnek induló erőt, hogy aztán széthocsátva őket, a magyar nemzeti haladásnak váljanak mindmegannyi derék, becsületes harczosaivá.

Hát mindez hazugság s való csak az, hogy „ebben a száraz levegőjű városban kiszikkad a szív, elsiványosodik a lélek“?

Hát „Itt megtapasztalhatni, hogy nem mese, a mit Kináról, a kínai fal mögötti gögről, kapzsiságról, maradiságról és porbahajló sulyokfejüségéről regélnek a nemzeti nemes erények siratói“?

Nemes büszkeség tölti el e városnak minden polgárát, mikor hallja, hogy városát az iskolák városának nevezik végrendeleteikben soha meg nem feledkeznek a jótékonyág gyakorlásáról, hatalmas összegekkel növelik alapját jövődó büszkeségünknek: — a debreczeni egyetemnek, felszinen van az egyetem megvalósításának nagy és szép terve, a város, a polgárság áldozatkész felbuzdulásának tanujeleit látjuk, a felbuzdulást hatalmas, erős kezek irányítják, e város értelmiségének tagjai, remélünk, hiszünk, bizunk a sikerben, a megvalósulás közelségében s akkor akad valaki, a ki nyomtatásban vágja ennek a városnak arcába, hogy „kupeczkedés itt az eszmény“ s hogy a vidékről beszámazott vezetők „ilyen környezetben, ilyen felfogások mellett vagy tespednek, vagy teljesen önző, rideg, garashajhászó irányba csapnak át“.

Nagy, nehéz időkben ez a város volt üldözött nemzeti ügyünk fellegrára, a főiskolai imatermet, a hatalmas nagytemplomot, a honvédtemetőt, a Nagy Sándor-émlék sík mezejét a történelemnek nagy emlékei lengik át s amint a múltban megtette, megteszi nemzete, hazája iránti kötelességét e város ma

is, kegyelettel őrizi a múlt emlékeit, dolgozik a jövődőért s csak a most lezajlott nemzeti küzdelemben is olyan magatartást tanusított, mely politikai érettségéről, rendületlen hazafiságáról és arról tett bizonyosságot, hogy a nemzeti mozgalmakat nem csak figyelemmel kíséri, nemcsak érdeklődik irántuk és segíti azokat, hanem hatalmas erkölcsi súlylyal irányítólag foly be azokba s most akad valaki, a ki nyomtatásban vágja ennek a városnak arcába, hogy ez a 80 ezer magyar nem érzi át nemzetével szemben hivatását, hogy „sok télen, közönyös maradi magyar él itt egy bokorban a lelki sötétség miatt majd ide, majd oda vezetettve számító, — nagy hangu, maguk hasznára kapargáló néhány álarozos demagóktól.“

És ezt a, bár végtelenül igazságtalan, de mégis meggyalázó bírálatot intézi a Debr. Füg. Ujság Rákosi Jenőhöz, a legkiválóbb magyar publicistához, a magyar közélet egyik irányító tagjához, kinek szeretete, becsülése Debreczenhez eddig oly nagy volt, hogy nem akart addig meghalni, a míg Debreczent nem látta. Hozzá intézi abból az alkalomból, hogy eljött bennünket meglátogatni. Abból az alkalomból, hogy a harmadik egyetem felállításának kérdésében, ha nem is fölös jóakarátára, de mindenesetre egy ilyen hatalmas szava ember kellő és igazságos méltánylására a legnagyobb mérvben szükség van Debreczen városának.

Többször elolvastam ezt a cikket és próbáltam magyarázatot, okát keresni a megírásának.

A pletyka.

Az Andrassy-ut remek palotasorja egyik házának ablakánál álmodozva áll egy fiatal asszony. Ki-kitekint és hallgatja a moogton egyhangu loecsanást, a mit a palaháztetőkre csapkodó eső okoz. Gondolatai mesze elkalandoznak, ki tudja milyen édes álomképeket varázsol neki elő fantáziája, mert ígérő mosoly szépíti halvány arcát. Hirtelen a valóságra ébreszti barátja, ki lármásan, lueskosan, átázva rohan hozzája, megöleli és csókot nyom arcára. Borzadva, ijedt tágranyilt szemekkel bámul arra, ki most fáradtan dől egy közelálló karosszékkbe.

— Az Istenért Poxina, mi baj van, hogy te ebben a szakadó esőben iderohantál?

— Hogy megijedtel Miczikém, nincs semmi baj, csak közölni akartam veled a legujabb botrányt.

— Na ezért ugyan érdemes volt ebben az itéletidőben ide fáradni! Nem fáztál meg? Jer édes, ülünk ide a kandallóhoz, aztán csevegjünk arról a borzasztó históriáról, a mi téged ideűzött.

— Lásd, Miczi, ebből itélheted meg szeretetem nagyságát. Ilyen idő sem tartthatott vissza, hogy hozzád elsőnek siessek. Azt akarom, te légy az első, a ki tölem megtudja a nagy ujságot. Klára és Irma aztán jönnek sorra.

— Valóban meghatott a szereteted, de kíváncsivá is tettél. Ugyan kiről van szó?

— Ismered, ugy-e, Huszárnót?

— Ismerem, a nőegyleti bálon láttam. Két nagy leányát gardirozta, mindenki test-

vérének nézte hármukat. Igen jól konserválta magát, szép asszony, pompásan öltözködik. Mint hallottam, egészben véve csak harminczhat éves.

— Megszökött!

— A leánya?

— Nem, az asszony.

— Hallatlan, kivel?

— Révész Gyula hadnagygyal.

— Hihetetlen, nevetséges volna, hisz vén skatulya.

— Pedig mégis úgy van, biztos forrásból tudom.

— Nem mondanád meg, kitől hallottad.

— Ezer örömmel. A szobalányom mesélte, ő a kedvesétől tudja, ki Révésznél „kutyamosó.“

— Jaj, akkor semmi sem igaz az egészből.

— Sajnos, nagyon is igaz. Ha nem türelmetlenkedsz, elmondok mindent.

— Fogj hozzá, szivecském, hallgatlak.

— Nos hát husz év előtt ügyes varrónőt ajánlottak Huszár ezredesnének. Nap, nap után, varrni járt a házba, hogy egyetlen leányának, ki akkor menyasszony volt, kelengyét elkészítse. Itt ismerkedett meg sógora, a már akkor az ötvenhez közel járó, művelt, jószívű mérnök a bájos tizenhat esztendőös leánykával. Örült szerelemre gyuladt iránta és feleségül vette.

— Elég meggondolatlanul, veté közbe Miczi.

— Nem volt soha oka ezt megbánni. Jankából hü hitves, páratlan jó anya vált, visszavonultan élt, családjának szentelve életét. Midőn leányai felnőttek, elérkezve

látta az időt, hogy gyermekei jövőjéről gondoskodják. Termei megnyitlak, vendégeket fogadott. Színházba, zsurokra járt. Egy zsuron bemutatkozott Révész hadnagy. De nem a kisasszonyoknak, hanem a feltűnő szép asszonynak udvarolt. Az asszony, a ki addig még nem tudta, mi a szerelem, megfledkezett felnött leányairól, asszonyi méltóságáról, öreg jó férjéről, kivel évek hosszú során megelégedve élt, ki belőle, a szegény varrónőből tisztelt gazdag urit csinált. Nem gondolt semmire, csupán arra, hogy szenvedélyesen szeret és viszontszeretik. Atengedte magát a mómornak és a kis hadnagy kedvese lett! Egy szerencsétlen véletlen fedezte fel férjének a szive titkát. Végtelenül sajnálta a nőt, kit még mindig imádott. Nem dühöngött, nem lár-mázott, felment a katonai parancsnoksághoz, előadta álszemérem nélkül a tényállást és kieszközölte, hogy 24 óra alatt a hadnagy kénytelen volt elhagyni a várost. Az asszonynak nagylelkűen megbocsátott gyermekeiért, mert nem akarta feldulni háza csendjét, békéjét. De az asszony nem tudott, nem akart szerelme nélkül élni, — megszökött kedvesével.

— A nyomorult! kiáltott közbe Miczi.

— Ne félj kedvesem, utóléri a büntetés. Az a nő, a ki férje oldalán, körülvéve cselédségtől, elszokott a munkától, most újból hozzáláthat s talán nemsokára színház és hangversenyek látogatása helyett rá lesz utalva üzletből-üzletbe menni s munkáért könyörögni. Csak idő kérdése, meddig fogja kedvese szeretni a tíz évvel öregebb, vénülő asszonyt és akkor nem marad neki más hátra, mint megtörve,

Nem találtam sem más magyarázatát, sem más okát, mint a czikk írójának végtelen gyűlöletét Debreczen városa és annak polgársága iránt.

De lett légyen a megírásának bármilyen oka is, Debreczen város tisztos hírnevének és polgárai becsületének rovására a sajtó örve alatt elkövetett eme garázdálkodás ellen tiltakozunk s ez igazságtalan, minden alapot nélkülöző és megbecstelenítő bírálatot Debreczen városáról és annak polgárságáról lelkünk és eszünk egész hevével és becsületos meggyőződésével visszautasítjuk!

Dr. Boross Lajos.

Agrárszocializmus.

— március 16.

(b-ó.) Kinos meglepetést keltett a délvidéki szocialisták ideges fészkelődése. A meglepetéssel a kapkodás, rendszertelenség jár és ez alaposan meglátszik a kormányzó hatóságokon és a sajtón. A kik eddig esendek, tétlen szemlélői voltak a szocialista mozgalomnak, most a meglepetés okozta ijedtséggel kapkodnak. A kormány egy rendelettel hátbavágta a gyülekezési jogot, a megyei törvényhatóságok határozatokat hoznak, a sajtó pedig hasábkon számol be a „magyaránny” mozgalomról és csak úgy találomra dobálja a szocializmus terjedésének okait. Az emberre ez a látvány azt a benyomást teszi, hogy csak most vették észre a szocialista mozgalmat. Bizonyos időközben megjelent itt-ott egy czikk, mely figyelmeztette az illetékes köröket a szocialisták féktelen izgatására, de süket fülekre talált mindenütt. Vannak emberek, a kik óvakodnak a diagnózis meghallgatásától és úgy látszik a mi illetékes köreink is féltek megismerni a szocializmus terjedésének kárait, rombo-

megelezve férje bocsánatát kikérni vagy ha büszke, öngyilkosság által véget vetni elhibázott, bűnös életének.

— Valóban sajnálom őt. Nekem nagyon tetszett, valódi race-asszony.

— Igy bosszolja meg magát a házasságban a nagy korszakosság!

— Nem mindig! Tudok több esetet, hol a házastársak igen boldogok egymással, mind a mellett, hogy köztük is 10—15 év a korszakosság.

— Ez a téma érdekel, de ma sietnem kell! Holnap ugy-e eljössz és tovább folytatjuk érdekes beszélgetésünket?

— Hová mégy Pólexina? Maradj itt legalább uzsonnára!

— Köszönöm, nem lehet! Ég veled! És Pólexina ó nagysága a szakadó eső daczára, ellátogat még a többi barátaihoz, hogy sietve közölje velük is a legújabb pletykát.

Miczi gondolatokba mélyed. Lelki szemével tisztán lát maga előtt egy öreg, fájdalomtól megtört férfit és két zokogó, anyátlan árva.

...Este van. Miczi átlöködik és férje karján a színházba siet. De milyen kellemes meglepetés éri itt! Egy fődíszpályában együtt ül a Huszár-család boldog egyetértésben. Révész hadnagy is köztük van. Feltűnően foglalkozik a bájos idősebb leánnyal. Az anyja arczán pedig ott ül a meglepődés, a boldogság. Miczi megkönnyebbülten felsóhajt:

— Hála Istennek, az egész csak pletyka volt!

Fenyvesné V. Etel.

lásait. Pedig ha valahol, hát Magyarországon nemzeti szerencsétlenség a szocializmus terjedése.

A politikai nagy zavarokban, azomszéd államokkal — való gazdasági érdekeinkért folytatott harcban egyedüli támaszunk a magyar nép. Ha e népet kivetkőztetik hagyományos tiszta erkölcséből, izzó hazafias érzéséből és lelkét idegen, nemzetközi tanokkal mértelyezik meg, akkor erőtlenné leszünk harcot folytatni ezen ország nemzeti kiépítéséért és fejlődés helyett elsorvadunk.

Ha e nép lelkéből kiölik a hazája iránt érzett hitét, akkor kárba vész itt minden küzdelem, mert valamint vezérek hadsereg nélkül, ugy politikai pártok nép nélkül harcot nem folytathatnak. Itt állunk, egy fejlődésnek indult nemzet a nyugati kulturálmok sorában, vannak termő földjeink, kincseket rejtő hegyeink, megvan mindenünk, a mi egy népnek jogot, tehetséget ad, hogy erős, jólétnek örvendő állammá fejlődjön; de könnyelmű gazdálkodásunkban megfélekedtünk a dolgozó milliókról, a népről; magára hagytuk, feléje se néztünk. Mindenki szabad prédája lett a magyar nép. Kóklerek bolondíthatják, szélhámosok csalhatják és e sötétlelkű haddal szemben védtelenül áll a nép. Tönkreteszik gazdaságilag, megrontják erkölcsileg és boszantó közönnyel nézik ezt a hivatalos és nem hivatalos körök. Nem tudják, vagy nem akarják megérteni, hogy a néppel való nemtörődömség elidegeníti tőlük a népet.

A lármas, zajos felháborodás vajmi keveset segít. A szocializmus elleni küzdelem nagyon egyszerű. Meg kell szüntetni a szocializmus terjedésének okait. Addig, míg csak szónoklatokban és cikkeketben háborodunk fel, a szocializmus továbbra is terjedni fog és folytatni fogja nemzetet rontó munkáját.

A míg az illetékes körök nem fognak hozzá őszintén, energikusan és okosan a szocialis bajok orvoslásához, meddő itt minden szó, minden sor és kárba vész minden panasz. Hogy mily nagyok hazánkban a szocialis bajok, arra jellemző a szocialisták megdöbbentő sikerei. Szürke emberek, tudás, tehetség nélkül érték el ezeket a sikereket. Becsületos munkájukat megunt iparossegédek, félbe maradt exisztenciák kicsinyes eszközökkel tudtak hozzáférkőzni a néphez, a mely ma isteniti őket. Primitív egyéniségű emberek népvézérekévé küzdötték fel magukat. Sajtójuk üres és goromba, agitációjuk a durva demagogia és mégis hallatlan politikai sikereket értek el.

Röpirataikat, naptáraikat, lapjaikat ezivel olvassa a nép és az ígéretekkel elkábult követi őket. Mi a titka hatalmas sikerüknek? Csak a vak nem látja ezt az igazán nyílt titkot. Egy gazdaságilag kizsárolt, mindenkitől elhagyott néphez jöttek emberek és édes szavakkal magukhoz csalogatták. Igérték jogot, földet, megélhetést, kenyeret és szolga módra az önzők alázatosságával adtak tanácsot a tanácsra szorulóknak és eljártak ügyes-bajos dolgaikkal a tőlük telhető igyekezettel. Kell-e több egy a meddő politikai harcokban elfáradt, anyagilag tönkrement népek?

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szerda: Tavasz (B bérlet).

Csütörtök: Brankovics György (C bérlet).

Péntek: Bob herceg (Bérletszünet).

Szombat: III. Richard (A bérlet).

Vasárnap délután: Aranyvirág; este: Czigányélet (B bérlet).

III. Rikárd. Szombaton kerül színre Shakespeare műremeke: III. Rikárd,

melynek czimszerepét Sebestyén Géza játssza, a kinek kiváló művészetének ér vényesítéséhez ekkor nagyon szép alkalma nyílik. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

Brankovics György. A szezon egyik legsikerültebb drámai előadása volt a Brankovics György, különösen Csiky László remek alakítása révén. A darabot szinte közömböztetésre ismételteti meg holnap az igazgatóság.

Március 15 a színházban.

Tegnap izzó, hazafias hangulat uralkodott a színházban. — Rákosi Viktor és Beöthy László „Aranylakodalm” című hazafias színműve került színpadra, melyben különösen Jeszenszky Cs. Irén és Klenovits György játszottak nemes hévvel, sok művészettel. Nagyon jó Krausz hácsi volt Faragó Ödön, a ki sok és megérdemelt tapsot kapott. De jók voltak a többi szereplők is. A közönség a Hymnuszt felállva hallgatta végig.

Bob herceg jubileuma. Pénteken kerül utoljára színre az utóbbi két színházi szezon legnagyobb sikert elért énekes darabja, a Bob herceg, a czimszerepben Felhő Rózsival, a ki 25 ször, de egyben utoljára játssza ezt a szerepet, melyben olyan sikerei voltak. A darab 8-szor került színre bérletszünetben és 14-szer bérletben mindenkor pótiszékes zsufolt ház előtt. A pénteki jubilaris előadás nagy ünnepek közt fog lefolyni. A jegyek egy részét már elkapkodta a közönség.

NAPI HIREK.

— **Kossuth ünnep.** A március 20-iki szomorú évforduló, Kossuth Lajos halálának 10 ik emléknappja nem fog Debreczen felett se nyomtalanul elfutni. A szomorú nagy naphoz méltó ünnepet fog ez alkalommal rendezni a főiskola ifjusága, az összes ifjusági egyesületek és a Dóczy leánynevelőintézet növendékeinek bevonásával. — A fényes sikerrel biztató ünnep belépti-díj nélkül, 20-án d. u. 5 órakor fog megtartatni. A meghívókat holnap küldi szét a rendezőség.

— **Dr. Wolafka püspök zarándokutja Jeruzsálembe.** Dr. Wolafka Nándor a jövő hónapban zarándoklatot vezet a szent földre. E tárgyban a következő értesítést bocsájította ki:

Nem magamtól, hanem többek biztatására elfogadtam egy f. évi április hó 29-én a Szentföldre induló zarándoklásnak lelkivezérletét. Elhatározásomban nemcsak egy régi vágyam vezérelt, hanem inkább azon őszinte és önzetlen szándék, hogy édes hazánk sok millió hívének szívében lakozó és a tehetségesebbek számára megvalósítható ugyanazon szent vágy teljesítésére tölem telhetőleg, Isten dicsőségére és a hitélet emelésére, ha csak csekély módon is, közreműködjek. A zarándoklás technikai részét elintéző budapesti jeles iroda készségesen megadta nekem azon biztosítékokat, melyeket többszörös tapasztalat után szükségeseknek tartottam arra nézve, hogy a programu kereté-

ben belül megvalósuljon, a mit a zarándok joggal várhat. Nem gondolnám ugyan, hogy szükséges leendő ezekkel élni, de feltett, erős száudékom, a zarándokok mindennemű érdekei felett lelkiismeretesen őrködni, valamint arra is, hogy mindaddig, míg a zarándoktársaság Jeruzsálemből visszajövet fel nem oszlik, a zarándoklat jellege megőriztessék. Utoljára is mindnyájunkra nézve felemelő az az édes tudat, ha hazánkból is számosan keresik fel a Szentföldet, mikor Ausztriából, Németországból stb. évenként több százan zarándokolnak szent hitünk és egyházunk bölcsőjéhez. Dr. Wolafka Nándor püspök, v. prépost-plébános.

— **A siketnémákat gyámolító egyesület** ma délelőtt tartotta közgyűlését, a melyen a Debreczenből eltávozott s elnöki tisztéről lemondott Puky Gyula volt főispán helyett, Domahidy Elemér főispánt választották meg elnöknek. Ezután előterjesztették a pénztári stb. jelentéseket. Az egyesület vagyona 4849 korona, leltári vagyona pedig 775 korona. Az egyesületnek 350 tagja van, a siketnéma iskolában pedig 24 növendéket tanítanak.

— **A jogügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság ma délután 3 órakor Vecsey Imre elnöklésével ülést tartott.

— **Thaly Kálmán üdvözlése.** Még mindig az üdvözlések özönével árasztják el szeretett képviselőnk: Thaly Kálmánt legutóbbi nagy jelentőségű képviselőházi ténykedése alkalmából. Legutóbb Debreczenből és Hajdumegyéből az alábbi üdvözléseket kapta:

Bámulatos, lelkes és szép volt a beszéded; a polgárság körében leirhatatlan hatást tett, úgy, hogy sokan sirva fakadtak olvasásán. Az Ist n tartson meg sokáig hazánk javára és a mi büszkeségünkre!

Debreczen.

Somogyi Pál,

nyugalmazott tanítóképezdei igazg.

Nemzeti ünnepünkön, alkotmányunk derék védelmezőjét üdvözljük pártkülönbség nélkül.

Hajdudorog város közönsége.

A parlamenti béke apostolának márczius 15-én üdvözlését küldi

Földes község lakossága.
(Hajdumegye.)

Különben pedig Thaly Kálmán országgyűlési képviselő az országgyűlési függetlenségi és 48-as Kossuth-párt tiszteletbeli elnöke a következő sorokat teszi közzé:

„Márczius hó 10-én tartott országgyűlési felszólalásom alkalmából napról napra oly nagy számmal érkeznek hozzám az üdvözlő sürgönyök és levelek, úgy a haza minden részéből, mint külső országokban élő magyaroktól, hogy nekem egyszerű embernek, a ki irodát nem tartok, lehetetlen azokra egyenként külön-külön válaszolnom, bármilyen szívesen tenném is.

Tisztelettel kérem tehát mindazon

üdvözlő szíves jóakaróimat, ne méltóztassanak tőlem rossz néven venni, ha engem végtelenül megtisztelő és örök emlékként megőrzendő nagybecsű üdvözlőteikért a sajtó útján mondok hálás, meleg köszönetet, valamint azon számos t. képviselő társaimnak, s egyéb illusztris üdvözlő látogatóimnak, kik a legközelebbi napokban látogatójegyeiket lakásomon letették. Fogadják mindezek ma, a szabadság szent emlékkünnepén, szívemből fakadó, mélyen érzett hazafiui köszönetemet.

Budapest, 1904. márczius 15-én.

Dr. Thaly Kálmán,
országgyűlési képviselő.

— **A debreczeni ügyvédi kamara** Pethes Lajos volt kenderesi ügyvédet a kamara területéről történt eltávolítása következtében az ügyvédek névjegyzékéből törölte.

— **A gazdasági bizottság ülése.** A gazdasági bizottság Rickl Antal elnöklésével e hó 27-én tartja közgyűlését a városháza nagytermében.

— **A Batthyány-utca gyalogjárója.** A Batthyány-utca gyalogjárójának ügye közeledik a megoldás felé. A tanács legutóbb tartott ülésén foglalkozott ezzel az ügygyel és a mellett foglalt állást, ha a háztulajdonosok hozzájárulnak, a gyalogjárót aszfalt burkolattal készítetteti el. A tanács Aczél Géza főmérnököt és Körner Adolf tanácsnokot bízta meg, hogy a háztulajdonosokkal ezirányban indítsák meg a tárgyalásokat.

— **Szinay Gyula ügyvédi irodája.** A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Szinay Gyula volt debreczeni ügyvéd elhalálása következtében az ügyvédek névjegyzékéből töröltetett s irodája részére gondnokul dr. Kérészy Árpád debreczeni ügyvédet rendelte ki.

— **Petőfi koszorúja.** A tegnap lezajlott ünnepségekről szóló tudósításunkból kimaradt, hogy a Petőfi Sándor kollégiumi lépcsőházban felállított szobrára a Petőfi-dalkör babékoszorút helyezett, melynek vérpiros szalagján a következő felírás olvasható: A szabadság lánglelkű költőjének — a Petőfi-dalkör, 1904. márczius 15.

— **A debreczeni kaszálók rendezése.** Király Gyula tanácsnok elnöklete alatt a gazdasági bizottság tagjait foglalkoztatta tegnap a debreczeni kaszálók rendezésének ügye. A bizottsági tagok megelőzőleg megkapták a főügyési és főerdőmesteri véleményeket és indítványokat, de egymásután fejezték ki óhajtasukat, hogy a tanács úgy a közgyűlés által kiküldött bizottság, mint az Öry Mihály véleményét is nyomassa ki, hogy minden ezen ügyre vonatkozó vélemény a bizottsági tagok kezében legyen s megoldás előtt tökéletesen tiszta képet nyerhessenek. Az elhangzott indítványok alapján a gazdasági bizottság elhatározta, hogy az újabb indítványok kinyomatását javasolni fogja a tanácsnak. A bizottsági ülés végén Domahidy Elemér főispán arra kérte a bizottsági tagokat, hogy a fontos kérdéssel higgadtan foglalkozzanak s azzal a szeretettel és méltányossággal igyekezzenek megoldani, a mely a város és a polgárság javára egyaránt kedvező lehet.

— **Vakmerő betörés.** Ma reggel vakmerő betörést követett el két cigányleány Rostás Mari és Máli, a kik Farkas Attila Verbőczy-utca 4. sz. alatti házához bementek kéregetni. Természetesen nem

kaptak semmit s igen helyesen, kiutasították a két cigányleányt. Azok azonban nem tágitottak.

— Majd megkeserültek ezt, — mondták.

Es tényleg betörték a pinczébe, a honnan sok mindenfélét elvittek. Azután pedig elfutottak a lopott holmikkal. — A rendőrség üzöbve vette a két leányt s a sertésvásárban elfogta őket.

— **Az alábbi sorokat vettük:** A „Debreczen“ t. szerkesztőségének, helyben. Domahidy főispán ur hazafiatlanságát egészen indokolatlanul hirdeti tiszteit lapja. Már tanácsi határozattal meg volt állapítva, hogy a márczius 15-iki ünnepségeken részt veendek a tanács tagjai, amikor a főispán ur és én közöttem felmerült a kérdés, hogy a közgyűlés tárgyai felől értekezni kellene és miután a főispán urnak más napjai már hivatalos teendőkkal elfoglalva valának, jött szóba a márczius 15 szabad nap. A főispán urnak aggodalma volt, hogy ezen napon történjék az, és csak miután én jeleztem, hogy az ünnepségek a kora délelőtti órákban történnek, állapítottuk meg, hogy 10 óra után összejövünk. Erről értesítettem én — nem pedig a főispán ur — a tanácstagokat. Ennyi az igaz. Tanácsülésről tehát szó sem volt s még kevésbé arról, hogy mi ünnepontok legvünk. Debreczen, 1904. évi márczius hó 15-én. Kovács József, polgármester.

— **Effata.** Február 14-dikén valamennyi helybeli templomban a siketnémákról szentbeszédet tartottak a lelkészek. E beszédek közül János Zoltán, ev. ref. lelkész a saját predikációját kinyomatta. A tartalmas beszéd „Effata“ címmel jelent meg és úgy Csáthy Ferencz könyvkereskedő üzletében, valamint a siketnémák iskolája igazgatóságának darabonként 20 fillérért kapható. A tiszta jövedelem a siketnémákat illeti. Szívesen ajánljuk e füzetet az érdeklődők figyelmébe.

— **Nem akarja a fiát veszethettség ellen beoltatni.** Majdnem páratlanul áll az az eset, a mely most hivatalos eljárás tárgyát képezi. Az eset a következő: Szabó Sándor számsoni gazdálkodó hasonnevű fiát megmarta egy veszett kutya. A kutyát megvizsgálták, konstatálták veszett voltát s elrendelték, hogy a fiut a Pasteur-utúzetbe kell szállítani. Azonban Szabó Sándor, a ki tehetős vagyonos gazda ember kijelentette, hogy ő egy krajczárt sem ad arra a czélra, inkább nem bánja, bármi történjék is a fiával. Most a hatóság jelentést tett az esetről a miniszternek.

— **Sorozások Debreczenben.** A debreczeni katonakötelesek számára a behívó jegyeket már szétküldte a katonai ügyosztály. — A debreczeni állításkötelesek sorozása a következő sorrendben fog történni: márczius hó 21-én az 1882. évi születésű állításkötelesek az I. korosztály 1—200 sorszámig, márczius hó 22-én a 201 sorszámától végig s az 1881. évi születésű állításkötelesek 1—80 sorszámig; márczius hó 23-án az 1881. évi születésű állításkötelesek II. korosztály 80 sorszámától végig; márczius hó 24-én az 1880. évi születésű állításkötelesek III-ik korosztálya egészen; márczius hó 26-án az elmaradt állításkötelesek, a törődöttséggel jelentkezett népfelkelők és azon idegen illetőségű állításkötelesek, kiknek itteni állittatása engedélyezve van. A sorozás a Pavillon gyalogsági laktanya VI-ik számú termében lesz.

— **A Talpra magyar! megzenésítése.** P. Nagy Zoltán a jeles zenetanár újabb sikart ért el. A kitünő zeneművész megzenésítette Petőfi Nemzeti dalát s a tanítóképzede tegnapi ünnepén bemutatatta azt. A zenemű hatása nagy és értékes volt. A híres szöveg új zenéje erőteljes, kifejező s a mi fő, dallamossága révén gyorsan népszerűsíthető. Nagy Zoltán közelebb ki-nyomatja e legújabb zeneművét, mely ily módon gyorsan közkincsévé válik a nemzetnek.

— **Véres verekedés.** Leach László és Csoma János oláh faedényárosok tegnap sorba járták a házakat s kérégettek. Mikor pedig meglátták a rendőroket futásnak eredtek. — A rendőrségnek segítségére sietett Zsurka Miklós faczér pintéregény is s tényleg utól is érte Csomát, a ki a kezében levő kézi fűrészzel olyat vágott a Zsurka fejére, hogy azt nyomban elborította a vér. Beszálították a kórházba.

— **Karozag Vilmos gyásza.** A jeles író, Karozag Vilmost súlyos vesztés érte. Édesapja Krámer József, ki Debreczen városának egyik ösmert, szerény visszavonultságban élő polgára volt, meghalt. Az elhunytat ma délután 2 órakor helyezték nyugalomra nagy részvét mellett. Karozag Vilmos édesapja temetésére ma éjjel érkezett meg Bácsból.

— **A szemét-virág.** Gál Zsuzsikát legalább 50-szer toloncolták el Debreczenből, de a szíve mindig visszahozza. Tegnapielőtt küldték el kényszerítvelevéllel s ma már megint behozta egy esendő. Kijelentette, hogy bármint csinálnak vele, ő megint csak visszajön, mert nem tud el lenni debreczeni levegő nélkül.

— **Talált rózsafa.** Egy rózsafa és egy gyökeres cserje találatot s miután tulajdonosa mind ez ideig nem jelentkezett, felhívják a közönség annak tudomásul vételére, hogy az a rendőrkapitányság bünygyi osztályánál őriztetik, hol kellő igazolás után tulajdonosa átveheti.

— **Meghívó.** A „Bikur Coolim“ debreczeni betegsegélyző egyesület 1904. évi március hó 20-án, vasárnap d. u. 3 órakor az „Otthon“ helyiségében tartja évi rendes közgyűlését, melyre a tagokat ez uton is meghívja a választmány. Tárgysorozat: 1. A választmány jelentése 1903. évről. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése és ennek alapján az 1903. évi számadások tárgyában határozat hozatal. 3. Az 1904. évi számadások és mérleg megvizsgálására egy 3 tagból álló bizottság választása. 4. Esetleges indítványok, a mennyiben a közgyűlés előtt két nappal bejelentetnek.

— **Egy csomó talált kulcsot,** mely a rendőrkapitányság bünygyi osztályánál őriztetik, kellő igazolás után tulajdonosa átveheti.

— **A bérkocsisok ellen.** Se szeri, se száma azoknak a jelentéseknek, a melyek nap-nap után érkeznek a rendőrséghez. Van azokban mindenféle vétség. Pontatlan-ság, késés a vasutról, gorombáskodás a közönséggel stb. Tegnapi azután állatkín-zásért is feljelentettek egy bérkocsist: Fábián Józsefet, a ki dühében a lován töltötte ki bosszuját s kegyetlenül verte. A bérkocsisokat szigorú büntetésben részesítette Szombathy János rendőrfogalmazó, a rendőri tisztviselő kar eme érdemes tagja.

— **A ki kertjét szereti,** szép virágokat és kitünő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magszükségletét Ma-uthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A czég idej árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek

ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általáno- san ismert, világhírű, kitünő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meg- lepő konyhakerti és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

— **Felülfizetések a szanatórium-estélyen.** A szanatórium-estély rendező bizottságához most utólag is érkeznek felülfizetések. A mai postával a rendezőség vidékről 228 korona felülfizetést kapott.

— **Rakéta az utozán.** Fábián József tegnap este azzal mulattatta magát, hogy az utozán békákat s rakétákat puffogtatott, elrémítette vele az utozán járókelőket. Az ügynek természetesen folytatása lesz a rendőrség előtt.

— **Nyolczmillió örökség.** Amerikai Texasból megkeresés érkezett Debreczenbe, hogy Lövinger I. Izsák, Ignác mikor szü- letett, mikor vándorolt ki Debreczenből, vannak-e rokonai, mert Lövinger néhány hét előtt nyolczmillió dollár vagyón hátra- hagyásával meghalt. Lehet, hogy a nyomozat eredménye debreczeni embereket segít az óriási vagyonhoz.

— **Kertgazda választás.** A csapó- kerti II. járásban Balog György Kovács lett a kertgazda az I. kerületben. A II. kerületben a kertgazdát a jövő vasárnap választják meg. Vasárnap alakult meg a csapó-kerti olvasó-kör is. Elnök lett Kovács János népi- iskolai felügyelő, alelnök Veres István tanító. Az I. járásban a jövő vasárnap választják meg a kertgazdát.

— **Eredeti husvétii tojások és öntöz- zők** alkalmas ajándék tárgyaknak olcsón beszerezhetők Mentze Henrik ujdonságok áruházában. Piacz- és Szent-Anna utoza sarkán. Gyári raktár valódi angol és sollin- geni finom acél árukból; zsebkések, kerti kések és ollók, borotvák, önműködő borot- váló készülékek, utazó cikkek, kézi táskák és bőröndök; pénz-, szivar és cigarettá tárczák; fésűk, kefék, illatszerek, szappa- nok, tükrök, czélyszerű háztartási és napi szükségleti cikkek: gyermekjátékok, foot- bal labdák, tennis verők és tennis labdák, kivétel nélkül csakis a legjobb minőségben; az olcsó szabott árak minden darabon láthatók.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44., dr. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.**

Mentzénél van mindenféle, a mi szép, jó s a mi kéne.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, március 16.

A képviselőház mai ülésének első szónoka Molnár János kanonok volt. A miniszterelnök kibocsátott egy rendeletet, mely korlátozza a gyülekezési szabadságot. Annak idején az a hír járta, hogy ez az intézkedés a néppárt ellen irányul. Az irányban nincs megjegyzése, de kijelenti, hogy felesleges volt ezt újból megerősíteni a miniszterelnöknek. Majd személyi dologra tér át. Amennyiben czélzást tettek a kormánypárt részéről, hogy ő olyan ígéretet tett volna, ha kanonokoknak kinevezik, visszavonul a politikától. Az nem igaz. Végül kijelenti, hogy bizalommal a kormány iránt nem viseltetik, az indemnitást nem fogadja el.

Az adóbehajtás és a kormány.

Azután Lukács László pénzügyminiszter szólalt fel. A miniszter fontos nyilatkozatot tett az adóhátralékok behajtására vonatkozólag.

Értésére adja a képviselőház- nak, hogy fizeté-i halasztást mindenki fog kapni. Az ex-lex alatt be nem fizetett adók után nem szednek hamatot és pedig az 1903 május 1-től be nem fizetett adók után. Azonban az 1903 május 1. előtt esedékessé vált adótartozás után késedelmi kamatot kell fizetni. Arra kéri a Házat, fogadja el az indemnitást.

A pénzügyminiszter után Okolicsányi László szólalt fel. — Hosszabb beszédben támadja a kormányt, melynek nincs érzelme a nemzeti jogok iránt és különösen Tiszát, kit az egész ország közvéleménye bizalmatlansággal fogadott. Ez teljesen indokolt az ő politikai multja után.

Hock János beszéde következett. Ostorozza a kormányzás sok fonákságát. Az a meggyőződése, hogy Magyarországon vezér- szerepre csak az jut, a ki meggyőződését a mindankori kormánynak oda adja.

Elveti a szoczializmus eszközeit, de helyesli magát az eszmét, melynek meg van a kellő erkölcsi súlya, melyet kellő időben a nemzet is fel fog ismerni.

Majd áttér a debreczeni szabadelvű- párt ösmertes határozati javaslatára, melyet annak idején a vidéki szabadelvűpár- tok olyan lelkesedéssel fogadtak és tettek magukévá. Ezeket a szabadelvűpártokat a kormány most becsapja. A hirtelen front változás kellő időt sem adott nekik arra, hogy megindokolják álláspontjukat. — A vidéki szabadelvű pártok a kiegyezés alapelveit akarták érvényre juttatni, a mely a paritásban áll. Ugy jártak, mint az egyszeri cigányok, kik a nagykastély- ban a szobaleánytól bort kértek. A szobaleány feloldott vikszot adott nekik, melynek elfogyasztása után azt kérdezték, nem adnak-e keféket is.

Hock még beszél.

Orosz-japán háboru.

Budapest, március 16. A „Berli- ner-Tageblatt“ arról értesül, hogy diplo- mácia körökben erősen tartja magát az a hír, hogy a háboruban részt nem vevő hatalmak le fogják vonni a konzekven- ciát abból, hogy a japánok állítólag mér- ges gázokkal telített lövegeket használtak.

Koppenhágából jelentik, hogy Olga nagyhercegnő, a czár huga a harc- térre utazik és ott átveszi az orosz Vörös kereszt egyesület vezetését.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Március 16.

Készaru: 5-ig olcsóbb.

Buza áprilisra	8.19—8.20
„ októberre	8.09—8.10
Rozs áprilisra	6.54—6.55
Rozs októberre	—
Zab áprilisra	5.46—5.48
Tengeri májusra	5.25—5.26

IRODALOM.

Tavaszi szántás.

Omlik a föld fekete habja,
Hullámot hány az eke rajta,
Öreg paraszt, — tán ezer éve
Ugyanó turta évről-évre —
Nagy nyugalommal szántogatja.

S im a csoroszlya megcsikordul
És fölszakad a földi porbul —
Egy rozsdás kard. Elhallgat félve
A pacsirta, — s az árokszélre
Egy vén holló kereng le zordul.

Rozsdás vén kard... A szántó róla
A tapadó hantot leszórja,
Szánt szótlanul és sejt a lelke,
S néz nagyhosszan, néz elmerengve
A századot élő hollóra.

Bodor Aladár.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent XI-ik évfolyam 6 dik füzete a következő szép zenemű újdonságokat közli: I. Dóczy József „Hej ha én a nyári égen perzselő nap lehetnék” magyar dalt. II. Tilzer H. „Vasárnap délután” dalkeringőt. III. Hetényi (Heidelberg) Albert „Marche Japonaise” Japán indulót. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a minden zene kedvelőnek kiváló fontosságú zenemű folyóirat minden egyes füzete, úgy, hogy előfizetői az érdekesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek a havonta kétszer megjelenő füzetekben kapják. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 korona, félévre 12 füzetre 6 korona negyedévre 6 füzetre 3 korona. Előfizethető az e számmal lejárt I. évfolyamra, valamint a meginduló II. évfolyamra s az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadó hivatalában Budapesten, VIII. Józsefkorut 22/24. hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megszereshető.

„Érdekes könyvtár” márcziusi füzete a következő tartalommal jelent meg: Tóth Béla: „Igazmondó Kelecsény”. (Elbeszélés) Szabóné Nogáll Janka: „Hamupipóka”. (Elbeszélés). Szabolcska Mihály: „Időgenben”. (3 költemény.) Feszty Árpád: „Paraszt virtus”. (Novella). — E gazdag szép-irodalmi tartalom mellett bő az ismeretterjesztő apróságok rovata, ugyancsak a rejtélypályázati rovat is, melynek minden egyes megfejtője, kivétel nélkül, könyvjutalomban részesül. Az eddigi füzetekben a fenti írókon kívül Mikszáth Kálmán, Eötvös Károly, Gárdonyi Géza, Jakab Ödön, Szabó Endre, Daimady Győző stb., tehát kizárólag elsőrangú magyar írók dolgozatait közölte az „Érdekes könyvtár”, mely lassanként sikeresen hódítja magához a „Gartenlaube”, „Über Land und Meer” és a többi selejtes tartalmú német füzetes vállalat publikumát. Az „Érdekes könyvtár” előfizetési ára negyedévre csekély 1 korona, mely összeg az „Érdekes könyvtár” kiadóhivatalába (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) küldendő.

Márczius 15-iki emlékűnepek.

— márczius 16.

A dicső márczius 15-nek hazafias, lelkes ünnepeit tegnap lapunkban ösmertettük, azok reggeltől estig zajlottak le. Azonban az elmúlt éjjel is ünnepeltek a debreczeni hazafias körök egyesületek, stb. Ezek lefolyásáról az alábbiakban számol be tudósítónk:

A Petőfi-Dalkör estélye. A Petőfi-Dalkör ünnepi estélye, mint mindenn évből, tegnap is a Bika dísztermében zajlott le, fényes és zajos sikerrel. A hangverseny műsorát a Magyar Testvérek pompás zene-

kara nyitotta meg esti hét órakor, majd a Dalkör adta elő Huber Győzelmű dalát, Dr. Ferenczy Gyula főiskolai tanár tartott ezután magas színvonalú szabadelőadást. Márczius 15-ikének jelentőségéről. Fejtette a nagy események horderejét és halhatóságát valóságos lebilincselte előadásának külső szépségeivel. Baja Mihály hittanhallgató saját alkalmi költeményét szavalta el. A jeles poéta nagy hatást keletkezett költeményével és lelkes előadásával egyaránt. — Azután a dalkör énekelte el Lányi Népda-lkört s a Nemzeti dalt, mindkettőnek előadásával bebizonyítván, hogy fegyelmel-zettségre és karainak erősségére nézve ki-váló helyet foglal el a debreczeni dalegyle-tek sorában. — A műsor befejezte után kezdetét vette a társasvacsora. Az első pohárköszöntőt Komlóssy Arthur, a dal-kör elnöke mondta, az alábbi sorrend-ben emlékezve meg az öreg honvédek, a kis-gyűjtő leánykák és az ev. ref. felsőbb leány-nevelő intézet növendékei, a városi tanács és hatóság képviselői, a főiskolai ifjuság küldöttsége, a saját munkásai s azokról is, kik a szedő-szekrények mellett állanak; azután dr. Ferenczy Gyulát köszöntötte fel és Baja Mihályt, a költő ifjú theologust, kik a műsor fénypontját képezték s nem feled-kezett meg az alapító- és rendes tagokról s az Első Takarékpénztár ifjú tisztviselőiről, kik hű vendégei a dalkör estélyeinek; utána Balogh Imre nyugalmazott kir. táblai bír., 1848-9. évi honvéd főhadnagy az öreg hon-védek nevében szólalt fel és klasszikus szép formájú tószabban köszöntö meg a Petőfi-dalkörnek az öreg honvédek iránt mindig tanúsított figyelmét s éltette a dalkört s annak elnökét, Dr. Vargha Lajos ügyvéd a zászlóanyára, Komlóssy Arthurné urhölgyre; Erdei Károly önképzőkör elnök — a dr. Ferenczy Gyula beszédjének méltatása mel-lett — a dalkörre és elnökére; dr. Ferenczy Gyula főiskolai tanár az ünneplő hazafias közönségre mondott köszöntőt és még egy szép felköszöntővel fejezte be a sorozatot Zih Károly nyugalmazott tanító s azután kezdetét vette a tánc, mely reggeli 4 óráig tartott.

Kereskedő ifjak ünnepe. A keres-kedő ifjak társulata tegnap este fél 9 órakor rendezett emlékűnnepet a Kereskedő Társu-lat dísztermében. — Az ünnep a Magyar Testvérek gyönyörűen előadott nyitányával kezdődött. Azután a társulati dalkör énekelte el a Himnuszot, majd P. Abraham Dezső dr., a szakmivelő bizottság elnöke mondott igen tartalmas elnöki megnyitót. Spira Sámuel a Talpra magyart szavalta el hatással. Ezután Szávay Gyula, a kiváló költő olvasta fel legszebb verseinek egyikét, a közönség tom-boló tetszésnyilvánításai közepette. E gyö-nyörű szám után Kincses László hittan-hallgató szavalata, majd Szenes Jenő mű-vészi hegedűjátéka következett, a melylyel elragadta közönségét. Szabó József adta elő ezután Prém Józsefnek a „S...hadság”-ról című költeményét, végül a dalkör éne-kelte el a Szózatot. Az ünnepély tán társ-asvacsora volt az Angol királynő-szálloda összes helyiségeiben. Az estélyen nagy és szép közönség volt jelen.

A Kossuth Lajos-asztaltársaság.

A „Kossuth Lajos-asztaltársaság”, mely fennállása után dicséretes buzgósággal ápolja a hazafiai eszméket, tegnap este fényes műsoru ünnepet rendezett a „Debreczen” udvartartójában. Az ünnepet a Magyar Testvérek zenekarának gyönyörű nyitánya vezette be. Ezután Kroh Vilmos szavalta el hatásosan Takács Endrének alkalmi köl-te-ményét, majd Kardos Samu művészi he-gedűjátéka indította tapsokra a nagyszámu hallgatóságot. Kalitzky Ernő sikerülten szavalta el a Talpra magyart, Gál Zoltán pedig általános tetszés mellett mondta el egyik genre-költeményét. A műsor második részét Benczi Sándor kiváló zenekara nyi-totta meg. Majd Csiky László, a szintár-sulat egyik legkitűnőbb tagja szavalta óriási tetszés mellett. Szilágyi Aladár színész is

sok-sok tapsot kapott. K. Hegyi Lili, a szintársulat kedves énekesnője adott elő ezután néhány magyar nótát és régi kurucz dalokat, a közönség tetszésnyilvánításainak közepette. Végül Cserni Béla szavalta igen szépen és hatásosan. A műsor után társas-vacsora, majd táncmulatság következett, melyen igen sokan voltak jelen. A mulatság hajnalig tartott.

Az „Egyetértés” estélye. Az „Egyet-értés” dal- és zeneegylet lelkes, magasztos ünneppel áldozott a márcziusi idők nagy emlékének. A hazafias estélyt a Margit-fürdő dísztermében tartották meg, esti 8 órai kezdettel. Először Kiss Gyula jeles zene-kara adott elő egy indulót, majd a Hadak utjából mutattak be a műkedvelők igen szépen egy jelenetet. A dalkör énekelte el ezután igen hatásosan a Talpra magyart, később pedig Lányi Kossuth-nótáját. Mű-kedvelők nagyszerűen mutatták be Verő „Ezer év” című darabjából az ószönyi üt-közetet. A hallgatóság viharos tapsokban adott kifejezést tetszésének, lelkesedésének. Menyhárt Rózsika szavalta el ezután Tompa Kálmánnak „Márczius 15.” című költemé-nyét. A kisasszonyt, a ki ügyesen szaval-t, zajosan tapsolták s hosszasan éljenzétek. A műsor befejezte után reggelig tartó tánc-mulatság következett.

Nyilvános nyugtázások.

A debreczeni református jótékony nő-egylet által 1904. február 6-án rendezett közvacsorával egybekötött táncmulatságra adományoztak: Ételeket: Csanak Józsefné 7 korona 33 fillér áru csemegé, Bakos Ti-borné 1 torta, Hannó Vilma 1 torta, He-gedűs Istvánné 1 torta, 1 tál szárnyas, Ungváry Józsefné 1 tál pulyka, Harsányi Gusztávné 100 darab ostya, 2 kenyér, Joó Istvánné 5 kg. czukor, Végh Gyuláné 1 torta, Somogyi Páiné 1 tál pulyka, 1 kenyér, 1 torta, Jemj Eliz 30 drb. narancs, Kovács Nándorné 2 tál kappan, Nagy La-josné 1 tál sonka, Szentesi Ilonka 1 tál pulyka, özv. Varga Ferencné 1 tál máj-pástétom, Vértessy Lajosné 1 tál szárnyas, Lovassy Szakáll Károlyné 1 tál szulpás-tétom, Csáky Gergely 1 tál kappan, Kis Aronné 2 tál sonka, 1 tál pulyka, és 1 tál vegyes felvágott, Boros Bella 1 tál kappan, Vásári Andrásné 1 tál pulyka, Bernáth Bé-láné 1 tál kappan, Weszter Istvánné 1 torta, Kaszanyitzky Andorné 1 tál sonka, dr. Czeg-lédy Mihályné 1 tál sonka, és almásajt, Dum-brava Lászlóné 1 torta, Brunnerné 2 kenyér. Szele Györgyné két tál sonka, Muraközy Lászlóné 1 tál sonka, Debreczeni Lajosné 1 tál vegyes felvágott és 1 torta, Takács Ferencné 1 tál hal és szósz, Gabona Nán-dorné 1 tál sült, Kovács Péterné 1 torta, Tóth Béláné 2 tál peccsenye, Eklí Szentesi Mária 1 tál sonka, Somossy Miklósné egy tál czukros tészta, dr. Winkler Jenőné 2 tál pástétom és sonka, Riekl Antalné egy tál pulyka, Des Combes Henrikné 1 tál kappan, Nagy Erzsike 1 tál pulyka, Péntes Sándorné 1 tál czukros sütemény, dr. Oláh Miklósné 1 torta, Szentesi Ilonka 1 torta, Komlóssy Dezsóné 2 tál libamájpástétom. (Folytatása következik.)

A „Kossuth Dalkör” 1904.

márczius 14-én tartott dalestélyén felül-fizettek: Koszteczy Bertalan 2 kor. Nagy István 9 kor. Rozenberg Simon, Keresz-turi János 4—4 kor. Ottó Henrikné 1 kor. Lévai Izsó 4 kor. Jóna István, Bá-tori Sándor 2—2 kor. Szele Imre 1 kor. Kövér Béla, Mester Eszti 2—2 kor. Nagyt. Szele György 10 kor. Szekeres Lászlóné 4 kor. Kovács János 2 kor. N. N., B. B. 10—10 koronát. Fogadják érte a „Kossuth Dalkör” köszönetét. Kalmár Ignác, pénztáros.

REGÉNYCSARNOK.

Csárdai történet.

Irta: Harangi József.

(14)

A kántor ezután folytató a napló olvasását, melybe csak a tegnapi napról volt még bejegyezve néhány sor.

Deczember 10.

Majdnem két hónapja vagyok már a sirboltban s még nincs semmi kilátás a menekülésre. Minden éjjel meglátogat, szinte kísérteties rubában, hü inasom, Samu és híreket hoz a felvilágból.

Strossmann még mindig a környéken tartózkodik s éjjel-nappal szemmel tartatja az atyám kastélyát és az országutakat. Azt hiszem, gyanuja van; de akár van, akár nincs, míg ő közelemben kóborol, sehová sem mozdulhatok.

Már sétára sem merek indulni minden éjszaka, mert a temetőcsész többször észrevettem, ma délből pedig éppen a sirbolt ajtaját is megvizsgálta. Ugy tartom, tegnap éjjel is ráemlést. Egyszer már alaposan el kell riasztanom ezt az embert a kémkedéstől.

V.

Eddig tartott a napló, melyet a kántor, miután végig olvasott, magad elébe tett az asztalra. Hosszasan elgondolkozott az olvasottak fölött, elnézegette két társát, kik magzavarodva, kifejezéstelen arccal bámultak reá, azután megszólalt:

— Magértették, a mit olvastam? — kérde.

Mindketten helybenhagyólag bólintottak; Jankó egy mozdulatával még azt is megjegyzé a kántorra nézve, hogy kár e tekintetben szaporítani a szót.

— Lelkőkre kötöm, — folytató Énekes Máttyás, — hogy hallgassanak ám e história felől! Most már tudják, hogy a sirboltban nem kísértet lakik, hanem a fiatal gróf, a huszárgenerális, a kit az osztrák vérbíróság halálra ítélte, de csodálatos módon megszabadult a körmei közül. Tudják, mennyi jót tett velünk az öreg gróf, a fia sem lesz rosszabb az apjánál; no hát azért vigyázzanak, nagyon vigyázzanak; se szóval, se tettel el ne árulják rejtekét senki fia előtt!

— Jól van, jól, kántor uram, — felelé a temetőcsész, — tudom én, a mit tudok, száradjon el a nyelvem, ha egy igét is kiejtek a gróf ur sorsa felől.

Egy érzélem volt, mi a Vastag Jankó lelki tunyaságát egy pillanatra legyőzhette: a hála, jóltevője, a grófi család iránt. Ez a hála most csodát művelt: megszólaltatá a csaplárost:

— Na hát, kántor uram, én se felejtettem még el, hogy az öreg gróf építette föl a csárdámat, mikor leégett s meghagyott benne akkor is, midőn nem tudtam fizetni a hasznobért. Tudom én, hogy a beteg feleségemhez tegnapelőtt ő küldte el a doktorát, a ki azután olyan orvosságot rendelt neki, a mitől úgy alszik, mint a bunda, pedig ezelőtt három éjszaka sem aludt egy drága cseppet. — Nem felejtettem én el, nem is fogom elfelejteni és vigyen el az ördög, ha elfelejteném, — no!

E kijelentése után az asztalra csapott öklével, azután megvakarta a fejét, hosszan nézett az ajtó sarkára, lábait pedig türelmetlenül rázta az asztal alatt. E jelenségek-ből két társa rögtön észrevette, hogy kegyetlenül gondolkodhatik valami fölött. Egyszer csak felállott, kezébe vett egy nagy boroskancsót és indult az ajtó felé.

— Hová, Vastag János uram, hová?

A csapláros tétozózott egy kicsit, azután olyan elszántan, mint hajdan ama Leonidász, mondá:

— Nem bánom, akármit szól a feleségem! Bánom is én. Én vagyok a gazda, ugy-e kántor?

— Ugy, ugy, de hát mit akar?

— No hát, ugy, ugy! Én megajándéglem kántoramat, meg magát is, Kaszás

uram, borral, annak az öröme, a mit ma éjjel megtudtunk! Ugy hát! Én vagyok a gazda! Mulassunk reggelig!

— Megálljon csak, Vastag János uram, — szólott a kántor — elébb komolyabb dolgunk van ám. Vissza kell mennünk a temetőbe, vissza kell adnunk ezt a naplót Jenő grófnak.

— Ugyan ugye? No lám.

A csapláros elkedvetlenedve ült vissza a kemence mellé s attól kezdve megint ugy tett, mintha nagyot hallana.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szerdán, március 16-án, bérlet 140-ik szám „B”

TAVASZ.

Nagy operett 3 felvonásban.

Holnap, csütörtökön, március 17-én, bérlet 141-ik szám „C”

BRANKOVICS GYÖRGY.

Szomorujáték 5 felvonásban.

Ügynököket keres

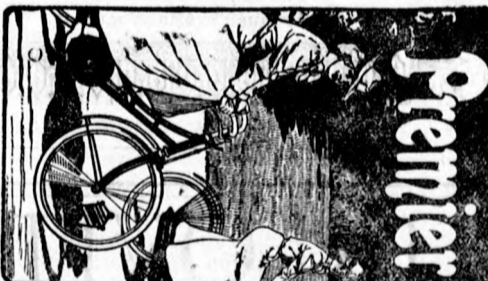
ta 25 év óta fennálló, 6-szor éremmel kiüntetett teke-gyár, ugy a saját gyártmányainak, mint néhány ujdonság, vendéglőkben szükézes jáékszereknek, magas provizió mellett terjesztésére. Ajánlatok referenciák közlése mellett, — e czimre küldendők:

Klemt C. Braunau i. B.

Teke-árúkr nézve a megrendelések gyűjtését magánházakban, 1903. január 1. óta a csász. kir. minisztérium megengedte.

30 év óta Első minőség.

Évi készítmény 49.000 kerékpár.

Arjegyzék ingven és bérmentve.
Hillman, Herbert & Cooper,
(The Premier Cycle Co. Ltd.) Coventry (Angol-ország), EGGER I. B., Nürnberg-Doos.

1 pohár
kőbányai

Vendéglő átvétel.

Sör
8 krajczár.

Van szerencsém Debreczen város n. é. közönségének becses tudomására jutatni, hogy

a Péter Pál-féle s utóbb Lendvay Kálmán által birt

s a „Kis pipához“ czimzett vendéglőt

március 16-án átvettem s főtörékvésem lesz, hogy kitünő magyar konyhával, jeles tisztán kezelt homoki fajborokkal, olcsó árak és pontos kiszolgálással érdemeljen ki a n. é. közönség pártfogását.

Tisztelettel

Beke Aladár,
vendéglős.

Megnyilt!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, Vár és Csapó-utca sarkán

== amerikai ==

művegyészeti ruhatisztító és javító intézetem

megnyilt, ahol elfogadok mindennemű uri és női öltönyöket, tnisz és csipkefüggönyöket, butorszöveteket, naper nyöket tisztításra s továbbá minden javításokat a legszébbben és a legjutányosabb árak mellett:

Egyuttal tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy vállalatom részére üzletvezetőül sikerült Sillyei József urat megnyerni, ki ugy a külföldön, mint a fővárosban a legnagyobb gyárakban szerezte tapasztalatait, mely garanciát nyújt arra nézve, hogy a legmagasabb igényeknek is képes vagyok megfelelni.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel.

Minárik József

az intézet tulajdonos.

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból. Valódi csak eredeti csomagban. Rak-tárok a felragaszokon láthatók.

Indra Tea Import Company Triest.

Főraktár Debreczenben:

Kontsek Gőzánál.

A tisztelt gazdaközönségnek!

Ajánlunk elsőrendű arankamentes, államilag ólomzárolt

Lóhere és luczernamagot

továbbá eredeti quedlinburgi igen megbízható, magas csiraképes-égű répamagvakat, ugyszintén komócsin fűmagot, búkköny-magot stb.

Hollander Adolf és fia

termény- és magkereskedők, Debreczen.
Piacz-utca 28. szám.

